

Päätös

27.9.2021

VN/24459/2021

VN/24459/2021-OKM-1

Jakelussa mainituille

Työryhmän asettaminen AVMS-direktiivin 13 artiklan 2 kohdan toimeenpanon selvittämiseksi (mediapalveluiden velvoittaminen kotimaisten av-sisältöjen rahoitukseen)

Tausta

Uudistetun AVMS-direktiivin (EU) 2018/1808 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat eurooppalaisen sisällön edistämiseksi halutessaan velvoittaa lainkäyttövaltaansa kuuluvat mediapalvelun tarjoajat osallistumaan eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen. Suomi ei toistaiseksi ole ottanut tätä velvoitetta käyttöön.

Direktiivissä tarkoitettuja mediapalvelun tarjoajia ovat esimerkiksi kotimaiset tv-yritykset ja tilausohjelmajpalvelun tarjoajat. Jäsenvaltio voi asettaa vastaavan velvoitteen osallistua eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen myös sellaisille mediapalvelun tarjoajille, jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin mutta joiden kohdeyleisöt sijaitsevat sen alueella.

Käytännössä rahoitusosuudet voitaisiin toteuttaa sisällöntuotantoon ja oikeuksien hankintaan tehtävinä suorina sijoituksina tai kansallisiin rahastoihin maksettavina osuuksina. Toiseen jäsenvaltioon sijoittuneen mediapalvelun tarjoajan rahoitusosuuden on perustuttava ainoastaan kohdejäsenvaltioissa saatuihin tuloihin.

EU-puheenjohtajavaltio Slovenia lähetti heinäkuussa kyselyn, jossa se tiedustelee jäsenmaiden tilannetta AVMS-direktiivin toimeenpanon suhteen. Kyselyn pohjalta näyttää siltä, että monissa jäsenmaissa on käynnistynyt direktiivin kyseisen kohdan toimeenpanon valmistelu, ml. pohjoismaat. Ranskassa, Saksassa ja Belgiassa tällaiset mekanismit ovat jo olemassa, myös Espanja ja Kypros ovat muuttaneet lainsäädäntöään.

Selvitys kotimaisen audiovisuaalisen sisällöntuotannon rahoituspohjan vahvistamisen uusista mahdollisuuksista

Petri Kempin vuonna 2020 tekemän selvityksen mukaan suomalainen sääntelyratkaisu voisi perustua Tanskassa esillä olleeseen malliin niin, että kotimaisille televisiotoimijoille ei asetettaisi uusia velvoitteita, koska niiden investoinnit tuotantoihin ovat jo nyt mittavat. Rahoitusvelvoite voitaisiin kuitenkin ulottaa muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin mediapalvelun tarjoajiin, joiden kohdeyleisöt sijaitsevat Suomessa. Maksu määriteltäisiin prosenttina mediapalvelun tarjoajan liikevaihdosta tai vaihtoehtoisesti Suomeen kohdistuvien tilausmäärien pohjalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

91 359 335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Sääntelyn kautta tuleva av-tuotantojen lisärahoitus riippuisi rahoitusvelvoitteen suuruudesta ja toimijoiden liikevaihdosta ja olisi Kempin selvityksen mukaan arviolta 6 – 20 miljoonaa euroa vuosittain.

Selvitystä varten haastateltujen kotimaisten toimijoiden enemmistö ei ottanut kantaa rahoitusvelvoitteen puolesta tai sitä vastaan. Av-alan epävarmuustekijänä nähtiin jo vuonna 2019 ulkomaisten toimijoiden aseman vahvistumisen seurauksena tapahtuva kilpailutilanteen muuttuminen ja jakeluoikeuksien karkaaminen suomalaisten omistajien ulottumattomiin. Argumenttina velvoitteen säätämisen puolesta nähtiin mahdollisuus kasvattaa itsenäisten kotimaisten tuotantojen rahoitusta ja vankistaa näin pienillä markkinoilla toimivien tuotantoyhtiöiden rahoituspohjaa, mikä nähtiin reittinä tuotantojen laadun parantamiseen.

Selvityksestä puuttui esimerkiksi eri sääntelyvaihtoehtojen kuvaus ja niiden vaikutusarvio eri toimijoille.

Työryhmä

AVMS-direktiiviin sisältyvä sääntely on sisämarkkinasääntelyä, joka alaikäisten suojelua ja medialukutaitoa lukuun ottamatta kuuluu liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan ja esittelyvastuulle. Opetus- ja kulttuuriministeriö perustaa yhdessä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää AVMS-direktiivin 13.2 artiklan toimeenpanon mahdolliset eri toteuttamismallit ja niiden vaikutukset.

Työryhmän tulee mm.:

- arvioida direktiivin mahdollistamia sääntelyvaihtoehtoja monipuolisesti kuluttajien, toimialan yritysten (sekä mediapalveluyhtiöiden että tuotantoyhtiöiden) sekä kulttuuripolitiikan kannalta
- arvioida sitä, millaisia vaikutuksia eri vaihtoehdoilla olisi kuluttajille ja mediapalvelujen tarjontaan
- kartoittaa velvoitteen vaikutuksia kotimaiselle audiovisuaaliselle sisältötuotannolle, media-alan kilpailulle, investoinneille av-sisältöihin sekä mediamarkkinoiden toimintaan kokonaisuudessaan
- kiinnittää huomiota sääntelyvaihtoehtoja arvioitaessa sekä velvoitteen käytännön toimeenpanoon että valvonnan toteuttamiseen.

Työryhmän kokoonpano:

puheenjohtaja:

Johtaja Jorma Waldén, opetus- ja kulttuuriministeriö

jäsenet:

Johtaja Emil Asp, liikenne- ja viestintäministeriö

Erytisasiantuntija Sirpa Sillstén, liikenne – ja viestintäministeriö

Kulttuuriasianneuvos Laura Mäkelä, opetus – ja kulttuuriministeriö

Toimitusjohtaja Lasse Saarinen, Suomen elokuväsäätiö

Lakimies Eliisa Reenpää, liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Työryhmän tulee antaa selvityksensä elokuun 2022 loppuun mennessä. Työryhmän tulee työnsä aikana kuulla ja muulla tavoin osallistaa direktiivin soveltamisalan kannalta relevantteja yrityksiä, tutkijoita, viranomaisia, järjestöjä ja keskeisiä toimijoita.

Rahoitus

Työ toteutetaan virkamiestyönä. Työryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita. Työryhmän menot maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenomomenteilta.

Tiede- ja kulttuuriministeri

Antti Kurvinen

Neuvotteleva virkamies

Kimmo Aulake

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet